

ترامپ و اون چندان غریبه نیستند؛

پشت پرده دیدارهای مخفیانه

سجاد موسوی راضی

اژانس مرکزی اطلاعات آمریکا (سیا) و جاسوس‌های دشمن سرسخت این کشور یعنی کره شمالی حداقل سه بار در یک دهه گذشته با یکدیگر دیدار داشته‌اند. دیدار در پیونگ‌یانگ در سال ۲۰۱۲ میلادی در زمان ریاست جمهوری باراک اوباما توسط مایکل مورل معاون سیا و حداقل یک دیدار توسط جانشین وی یعنی آویریل هینس صورت گرفته است. این اطلاعات توسط مقام‌های کنونی و پیشین آمریکا فاش شده است.

روزنامه وال استریت ژورنال در گزارشی در تشریح دیدارها نوشت: ارتباط میان سازمان‌های جاسوسی دو کشور در پایان دوره ریاست جمهوری اوباما به حال تعلیق در آمد. تا اینکه در زمان تصدی گری مایک پمپو بر ریاست سیا این ارتباط دوباره از سر گرفته شد و یکی از افسران سیا برای دیدار همتای کره‌ای خود در اوت ۲۰۱۷ در ابتدای سال ۲۰۱۸ میلادی گفتگوهای زیادی، عمومی و سری میان دو کشور صورت گرفت. این

گزارش

غیبت حقوق بشر توجیه ندارد؛

سودان در بحران

سیدمحمد میرزا محمدزاده

در سال ۲۰۱۷، یک شرکت حقوقی آمریکایی قراردادی را با دولت سودان به امضا رساند تا به این کشور کمک کند و تحریم‌های اقتصادی که از سال ۱۹۹۷ بر دوش این کشور سنگینی می‌کرد را بر طرف کند. چند هفته بعد، جورج کلونی و جان پرنر گاست، دو فعال قدیمی حقوق بشر در سودان، نامه‌ای به مجله تایمز نوشتند و به این موضوع شکایت کردند.

آن‌ها در نامه خود این سوال را مطرح کردند که آیا مقامات ارشد شرکت همسو با سناتور و نمایندگان کنگره، نمی‌دانند که عمر البشیر، رئیس‌جمهور سودان، چه جنایتهایی انجام داده است؟ نمی‌دانند که او جان صدها هزار شهروند را در دارفور گرفته است و مسیحیان را به دار آویخته؟

در نهایت آن‌ها در نامه خود نتیجه گرفتند که سوال آن‌ها در رابطه با اینکه چرا این شرکت در خدمت چنین رژیم وحشی و فریبکاری فعالیت می‌کند تنها یک جواب ساده داشت: آن‌ها احتمالاً نمی‌دانند.

با این حال فشار تحریم‌ها عملاً بر جای ماند، جهان سودان را از یاد برد و هیچ تصمیمی برای یادآوری دوباره آن نیز نداشت.

وزیر خارجه اردن با اشاره به بحران‌های

پیش روی اتحادیه عرب:

در برابر کشمکش‌های سیاسی راهکارهای منطقه‌ای بیابیم

وزیر خارجه اردن گفت، بحران‌های سیاسی اقتصاد کشورهای عربی را تضعیف کرده‌اند و زمان آن رسیده است که راه‌کارهایی منطقه‌ای، نهادی و مقاوم در برابر کشمکش‌ها در روابط سیاسی را بیابیم. ایمن الصفدی، در گفت‌وگو با روزنامه فرامطقه‌ای الشرق الاوسط به اهمیت نشست سران کشورهای عربی و اروپایی که قرار است ماه آتی میلادی (اسفندماه) در مصر برگزار شود، اشاره کرد و درباره سوریه نیز گفت، همه اتفاق نظر دارند که راه‌حل بحران سوریه سیاسی است و ترازوی که طولانی شده و خسارات گسترده‌ای را به سوریه وارد آورده، باید پایان یابد.

الصفدی در حاشیه نشست اقتصادی سران کشورهای عربی در بیروت، نقش سازنده و سیاسی کشورهای عربی در سوریه را خواستار شد. وزیر خارجه اردن در ارزیابی نشست اقتصادی بیروت و نتایج آن گفت: در ابتدای کار برگزاری چنین نشستی در نوع خود یک ضرورت مهم بوده و منطقه کشورهای عربی به فعال‌سازی همکاری‌های اقتصادی نیاز دارد، پیش از این نیز بر اهمیت روابط اقتصادی تأکید کرده بودم؛ زیرا اقتصادهای ما همانند امنیت و ثباتمان باید یکدیگر در ارتباط هستند و در نتیجه هر تلاشی برای راه‌اندازی آن در راستای خدمت به همه است. او در ادامه بار دیگر گفت: بعد سیاسی بسیار مهم بوده و عبور از بحران‌های منطقه شرط اصلی ارتقای توانمندی‌های اقتصادی تا سطح مورد نظر است؛ زیرا می‌دانیم بحران‌های منطقه مانع از تحقق رشد و توسعه همه‌جانبه شده‌اند، همچنین این بحران‌ها بسیاری از منابع را نابود و جوانان را ناامید کرده و موانعی را در راه اقدامات سیاسی برای خروج از آن‌ها قرار داده‌اند.

رئیس دستگاه دیپلماتی اردن درباره اختلاف نظرهای سیاسی و راه عبور از آن‌ها اظهار کرد: مشکلات مشخصی وجود دارند که نیازمند تلاش، هماهنگی، رایزنی و ارائه راه‌حل از سوی همه هستند. باید راه‌حل‌های سیاسی ایجاد شده و فعالیت‌های مشترک کشورهای عربی جهت بهبود روابط این کشورها از سر گرفته شوند.

الصفدی درباره سوریه نیز گفت: مسئله مهم‌تر در سوریه، حل بحران این کشور است، همه ما با حل سیاسی این بحران موافقیم و بر لزوم ایفای نقشی سیاسی و سازنده از سوی کشورهای عربی در سوریه تأکید داریم، نبود چنین نقشی در راه حل سوریه غیرقابل قبول است؛ زیرا برقراری صلح و ثبات در سوریه و حل بحران این کشور منفعیتی برای کشورهای عربی است. او درباره مسئله پناهجویان سوری در اردن تأکید کرد: باید راه‌کار مناسبی برای ارائه حمایت لازم به آن‌ها ایجاد شود تا ما بتوانیم به مسئولیت‌هایمان در برابر آن‌ها عمل کنیم، در واقع ما سرمایه‌گذاری برای پناهجویان را سرمایه‌گذاری برای آینده، امنیت و ثبات کل منطقه می‌دانیم. دبیرخانه نشست بیروت نیز مسئول برگزاری نشست شامل مسئولان بین‌المللی، نهادهای مربوطه و صندوق‌های عربی و نیز کشورهای میزبان پناهجویان جهت توافق بر راه‌کاری مشخص برای حمایت مالی از این پروژه‌ها شد.

این مسئول اردن درباره نشست ماه آتی (اسفندماه) سران کشورهای عربی و اروپایی در مصر با اشاره به این که روابط اردن و مصر در بهترین سطح خود قرار داشته و رایزنی‌ها و هماهنگی‌ها میان عبدالله دوم، پادشاه اردن و عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهور مصر در بالاترین سطح خود قرار دارد، نشست سران کشورهای عربی و اروپایی را گامی مهم برای تقویت همکاری‌های دو طرف دانست و گفت: در نشست با چنین سطحی به تمامی مسائل منطقه و در رأس آن‌ها اختلافات دو طرف فلسطینی و اسرائیلی پرداخته خواهد شد؛ زیرا ما برای باوریم که بدون تحقق حقوق مشروع فلسطینی‌ها و حق تشکیل کشورشان با پایتختی قدس شرقی، امنیت و ثباتی برای منطقه وجود ندارد. وی درباره طرح صلح آمریکا نیز گفت: موضع گیری ما در اردن همانی است که عبدالله دوم بارها تأکید کرده، راه‌حل تشکیل دو کشور که ضامن حقوق کشور مستقل فلسطین بر اساس مرزهای چهارم ژوئن (چهاردهم خردادماه) به پایتختی قدس شرقی است، جایگزینی نداشت و تنها راه‌برای تحقق امنیت و ثبات جامع در منطقه است.

دیدارها و گفتگوها در نهایت منجر به دیدار سران دو کشور، دونالد ترامپ و کیم جونگ اون، در ماه ژوئن ۲۰۱۸ شد. نکته قابل توجه اینکه ارتباط سازمان‌های اطلاعاتی دو کشور در پیشبرد دیدار رهبران کشورهایشان با یکدیگر نقش به‌سزایی داشته است. قرار است که سران دو کشور یک‌بار دیگر و برای اولین بار در اواخر ماه فوریه ۲۰۱۹ میلادی با یکدیگر دیدار کنند.

پیش از این اطلاعات کمی از نحوه ارتباط دو کشور منتشر شده بود. ارتباط سازمان‌های اطلاعاتی دو کشور اما تنها عامل نزدیکی رهبران آمریکا و کره شمالی به یکدیگر نبود. در واقع رهبران دو کشور ریسک بزرگی را برای حضور در دیداری که برای نخستین بار میان دو کشور صورت می‌گرفت، پذیرفتند. در این میان بهبود روابط کره جنوبی و کره شمالی به فرآیند نزدیکی آمریکا به کره شمالی نیز کمک کرد.

اما برعکس شدن ارتباط سازمان‌های جاسوسی دو کشور بعد جدیدی از ارتباط میان آمریکا و کره شمالی را آشکار می‌سازد. سابقه این رابطه حداقل به سال ۲۰۰۹ میلادی باز می‌شود، رابطه‌ای که

موجب تعامل میان سازمان‌های امنیتی دو کشور شد و مسیر دیپلماتی را گشود.

یکی از مذاکره‌کنندگان کلیدی در این فرآیند ژنرال کیم یونگ چول رئیس پیشین اداره کل شناسایی (سازمان جاسوسی) کره شمالی بود. وی اکنون به مذاکره‌کننده ارشد کره شمالی تبدیل شده است. آقای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا و مایک پمپو، وزیر کشور آمریکا دیدار کرد.

برخی از دیدارهای اطلاعاتی دو کشور طی یک دهه گذشته عمومی بوده است. در سال ۲۰۱۴ میلادی پیونگ‌یانگ اصرار کرد که مقام‌های ارشد آمریکا برای آزادسازی دو تن از شهروندان زندانی شده این کشور به پیونگ‌یانگ سفر کنند. جیمز کلپر، رئیس پیشین مرکز اطلاعات ملی آمریکا به این سفر رفت و با کیم یونگ چول دیدار کرد.

تمامی این اطلاعات را مقام‌های کنونی و پیشین دولت‌های اوباما و ترامپ فاش کرده‌اند. نگاهی به این اطلاعات نشان می‌دهد که چگونه این دو دولت با استفاده از این ابزار توانستند دیداری تاریخی میان

ایجاد شد برای انتقال مستقیم پیام‌ها به شکل مستقیم به رژیم تندروی کره شمالی کاربرد داشته است.

مقام‌های آمریکایی گاهی این کانال ارتباطی را کانال جاسوس احق «خطاب می‌کردند که اشاره دارد به مذاکره‌کنندگان کره شمالی که از سوی آمریکایی‌ها نجسب قلمداد می‌شدند اما از نظر تصمیم‌گیری‌های مهم امنیتی جایگاه پراهمیتی داشتند.

واشنگتن از دیدارهای رودرو برای رسیدن به چندین هدف بهره گرفت. آن‌ها از این شیوه برای گفتگو بر سر آزادی آمریکایی‌های بازداشت شده در کره شمالی استفاده کردند و سپس آن را به ابزاری برای مدیریت بحران، راهی برای تأیید آمادگی آمریکا در جهت عادی‌سازی روابط در صورت خلع سلاح هسته‌ای کره شمالی و مکانیزمی برای برنامهریزی نشست‌ها توسعه دادند.

دلیل راسل، یکی از مقام‌های ارشد وزارت کشور آمریکا و از مقام‌های شورای امنیت ملی این کشور در زمان باراک اوباما، معتقد است: «دلیل استفاده از چنین کانال ارتباطی میان سازمان‌های جاسوسی دو کشور این است که در زمان وقوع بحران امکان دسترسی به مقام‌های دو کشور فراهم باشد.

به‌طور عمومی در کشورهایی مثل کره شمالی، تأثیر و نفوذ وزارت خارجه بسیار کم و محدود است. بنابراین باید بتوانید با افرادی که کنترل امور را در دست دارند گفت‌وگو کنید.»

استفاده از جاسوس برای گفت‌وگو با رژیم‌های استبدادی مسبوق به سابقه است. افسران سازمان جاسوسی انگلیس و سیا مذاکرات بالیبی را در سال ۲۰۰۳ آغاز کردند، مذاکراتی که منجر به تعطیلی پروژه ساخت سلاح‌های هسته‌ای و شیمیایی این کشور شد. اما در مورد آمریکا و کره شمالی گفت‌وگوها در سال ۲۰۰۹ میلادی آغاز شد، سالی که ارتباطی میان دو کشور وجود نداشت. در آن زمان کاخ سفید از جوزف دو ترانی خواست که

واشنگتن از دیدارهای رودرو برای رسیدن به چندین هدف بهره گرفت. آن‌ها از این شیوه برای گفتگو بر سر آزادی آمریکایی‌های بازداشت شده در کره شمالی استفاده کردند

آمریکا و کره شمالی را رقم بزنند. سیا، وزارت کشور آمریکا و کاخ سفید از اظهار نظر در مورد ارتباط سری میان دو کشور سر باز زده‌اند. همین‌طور نماینده کره شمالی در سازمان ملل از اظهار نظر در مورد این موضوع اجتناب کرد.

برخی از مقام‌های آمریکایی معتقدند کانال ارتباطی این دو کشور (نماینده کره شمالی سازمان ملل) به لحاظ محدودیت‌هایی که داشته، غیر مؤثر بوده است و هدف نخست آن انتقال پیام‌ها به وزارت امور خارجه بدون نفوذ کره شمالی بود.

در مقابل، پیش از دوره جدید دیدارهای دو کشور، کانال ارتباطی که از طریق سازمان‌های جاسوسی

برخی از مقام‌های آمریکایی معتقدند که کانال ارتباطی این دو کشور (نماینده کره شمالی سازمان ملل) به لحاظ محدودیت‌هایی که داشته، غیر مؤثر بوده است و هدف نخست آن انتقال پیام‌ها به وزارت امور خارجه بدون نفوذ کره شمالی بود

با کره شمالی ارتباط پیدا کند. وی به‌عنوان مدیر پروژه کره شمالی مسئول رمزگشایی از نحوه ارتباط با این کشور منزوی شد. دو ترانی که دو دهه تجربه فعالیت در سازمان سیا را دارد به یکی از کسانی بدل شد که ارتباط زیادی با کره شمالی داشت. وی در زمان مذاکرات ناموفق شش جانبه‌ای که از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۹ باهدف متقاعد کردن کره شمالی برای خلع سلاح هسته‌ای برگزار شد، یکی از مذاکره‌کنندگان آمریکا بود.

دنیس بلر، یکی از فرماندهان بازنشسته ارتش آمریکا و رئیس سازمان ملی اطلاعات این کشور در ۱۶ ماه ابتدایی دولت اوباما، اذعان کرد: «دو ترانی فکر می‌کرد تحت هر شرایطی که باشد گفت‌وگو با کره شمالی ارزشمند خواهد بود و حداقل این است که راه ارتباطی را باز می‌گذارد. وی معتقد بود که رویدادهایی که واقع می‌شود را تفسیر نمی‌کنیم و از فرصت‌های کوچکی که پیش می‌آید استفاده می‌کنیم.»

اوباما به دو ترانی مأموریت محدود و مشخصی سپرده بود آزادی دو روزنامه‌نگار آمریکایی که به ۱۲ سال کار سخت در کره شمالی محکوم شده بودند. دو ترانی در شرایط سخت گفتگوها را پیش برد، مذاکراتی که منجر به سفر بیل کلینتون، رئیس‌جمهور سابق آمریکا، به کره شمالی در سال ۲۰۰۹ میلادی شد. سفری که دو روزنامه‌نگار با کلینتون به کشورشان بازگشتند.

مادرانی که شاهد اجساد کودکان هستند هر روز دست به دست می‌شود و با این حال مردم سودان هر روز خانه و محل کار خود را برای رژه در میان گلوله و گاز اشک‌آور، ترک می‌کنند. دیگر موضوع تورم نیست، ۳۰ سال فساد، شکاف مذاهب، فقر به نفع قشر حاکم و سرکوب‌های مذهبی جان مردم را به لب رسانده است. مرگ پشت مرگ و شکنجه در زندان‌های حکومتی همه و همه مردم را به خیابان‌ها می‌کشد، بانک‌ها تعطیل شده‌اند و مردم بیش‌تری به خیابان‌ها آمدند حالا شرایط به نحوی است که نجات کشور مورد تهدید است.

با این حال جامعه حقوق بشری که حکم بازداشت بشیر را از دادگاه جرایم بین‌الملل دریافت کرده بود و تالظه آخر برای به جای ماندن تحریم‌ها بامه لایه کرده، به نظر نمی‌رسد که با این اتفاقات آشنا باشد. الان نزدیک‌ترین زمان به سقوط دولت است و کسانی که قرار بود در این سال‌ها از مردم حمایت کنند، حالا هیچ خبری از آن‌ها نیست.

در طول دو دهه گذشته، همواره صنعت حقوق بشر به دست و پای سودان و دولت ناپایدارش می‌پیچید و برای انجام به اصطلاح وظیفه اخلاقی خود همه تلاشش را کرد که دولت سودان را از جامعه بین‌المللی جدا کند.

اصلاً مهم نبود که این تحریم‌ها هیچ کاری جز قدرت بخشیدن به بشیر در خانه و ویران کردن تدریجی مردم انجام نمی‌داد. حالا اما این مردم برخواستند و جانشان را می‌دهند تا دولتی را که قدرتهای غربی نتوانستند از بین ببرند را براندازند، اما بازار اخلاق ظاهراً تعطیل شده است؛ هیچ بیانیه‌ای صادر نمی‌شود، هیچ دیدگاه اخلاقی، هیچ دیدگاه مذهبی نیست. از دید همه صرفاً یک کشور صحرایی، اندکی شلوغ شده و سودی در دخالت و خود نمایی سینه‌چاکان حقوق بشر نیست.

در سال ۲۰۰۸، مجموعه‌ای از سلب‌ریتی‌ها و سیاست‌مداران برجسته سودان، در سازمان رصدی در آفریقا با نام «دور از چشم ما» (Not on Our Watch) گرد هم آمدند. نام این سازمان از مجموعه‌ای از تظاهرات

در استان دارفور سودان که در بین سال‌های ۲۰۰۹-۲۰۰۶ رخ داد، گرفته شد، که بزرگ‌ترین آن در سال ۲۰۰۶ توجه باراک اوباما، سناتور وقت آمریکا و ناسی پلوسی را به خود جلب کرد. در کنار این دو نفر، جورج کلونی و مت دیمسون، دون چیدل و برد پیست نیز در تأسیس این سازمان نقش داشتند.

آخرین چیزی که در ویسایت این سازمان منتشر شده مربوط به حدود دو ماه قبل در رابطه با کتابی با عکس‌های رایان گاسلینگ، بازیگر آمریکایی از کنگو است. سوال اینجاست که چرا این سازمان هیچ حرفی از اعتراضات اخیر سودان به میان نمی‌آورد، مرگ هزاران نفر به دست رژیم وحشی و فریبکار؟ جواب این سوال خیلی ساده است: آن‌ها احتمالاً نمی‌دانند.